

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnishtvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Stališče Čehov.

Spravne konference so pred vratmi. Prezident poslanske zbornice je za soboto sklical načelnike vseh parlamentarnih strank na posvetovanje, in ves politični svet se zaveda, da je to velevažen poskus. Naj se že doseže uspeh ali ne, o tem ni dvomov, da je od izida teh spravnih konferenc odvisen nadaljni razvoj naših političnih razmer.

Položaj je skrajno kritičen. Vsakdo uvideva, da prinesejo pravne konference toli zaželeno odločitev ne samo glede jezikovnih naredb za Češko in Moravsko, nego sploh glede političnega sistema, po katerem je vladati našo državo.

Češke jezikovne razmere so prav za prav samo ost, okrog katere se suče vprašanje: ali se bo Cislitvanska vladala po načelih pravice in ravnopravnosti, ali po načelih krutega nasilstva v prid nemške hegemonije.

Desnici pripadajoče stranke so bile vselej pripravljene, sodelovati pri poskusih, da se doseže porazumljenje mej slovanskimi narodi in mej Nemci, in vsled tega ni nihče dvomil, da se udeležé tudi pravne akcije, katero vodi dr. Fuchs. Tudi češki poslanci so se na svojem sobotnem shodu izrekli za udeležbo pri spravnih konferencah in s tem novič pokazali svojo veliko spravoljubnost in svoje redko samozatajevanje. Dočim nemške stranke še niso jedine, kaj jim je storiti, ali naj se odzovejo povabilu na pravne konference, ali naj povabilo odklonijo in naj ostanejo na svojem intransigentnem stališču, so Čehi šli še dalje in jasno označili stališče, ki ga bodo njihovi poslanci zavzemali pri teh še nezagotovljenih spravnih posvetovanjih.

Povdarjaje svojo zvestobo za češki državnopravni program, so izjavili češki poslanci, da so drage volje pripravljene, porazumeti se z Nemci, toda samo na podlagi popolne ravnopravnosti v vseh čeških deželah, odločno pa odklanjajo vsako spravo, s katero bi se obvezale ali utesnile narodne in politične pravice Čehov in s katero bi se v kaki obliki koli uzakonil nemški državni jezik.

Če je Nemcem res na tem, da se do-

seže modus vivendi s Čehi, se bode na spravnih konferencah lahko doseglo porazumljenje. Ali kdo še verjame, da hočejo Nemci mir in spravo? Pač nihče več. Nemci zahtevajo zase absolutno prevlado nad vsemi drugimi narodi, Nemci hočejo gospodariti, in zato tudi že danes ni čisto nič upanja, da bi se na teh konferencah dosegla kaka sprava.

Z ozirom na to pa so češki poslanci na sobotnem shodu tudi jasno očrtali program, kateri naj bi po njihovih željah postal veljaven v slučaju, da se pravne konference ponesrečijo. Izjavili so, da po njihovem prepričanju se dajo obstoječe razmere samo na ta način sanirati, če se sedanje ministrstvo preustroji v parlamentarno vlado, katera se bode opirala na avtonomično desnico, če se državna uprava odloči, uveljaviti za vse narode popolno ravnopravnost in odstraniti doslej navadno nejednakost v izvrševanju zakonov na škodo slovanskim narodom, če se vlada odloči za sistematično obnovitev konstitucionalnih razmer tako v zakonodajstvu kakor v upravi, in sicer na podlagi narodne in državljanske enakosti in v smislu razširjenja avtonomije posameznih kraljestev in dežel.

Sploh pa smatrajo Čehi na podlagi adresnega načrta večine osnovano desnico za jedino organizacijo, s katero je možno zagotoviti pravičen razvoj javnih razmer, seveda le, če bo desnica z dejanji pokazala, da ima voljo, pripomoči svojemu programu do veljave.

Sklepi shoda čeških državnih in deželnih poslancev kažejo, da Čehi žele porazumljenja, da žele spravo z Nemci, toda samo na podlagi popolne ravnopravnosti, nikdar in nikoli pa se ne bodo uklonili nemškemu državnemu jeziku.

Ako uvažujemo skrajno pretirane nemške zahteve, potem pač, in vzlic vsi spravoljubnosti ni težko uganiti, kakšen bode uspeh spravnih konferenc. Uspeh bo popolnoma negativen, saj je kardinalna zahteva nemških strank uveljavljenje nemškega državnega jezika, v to pa slovanski narodi prostovoljno ne bodo privolili, dokler se bodo mogli gibati, ker vedo, da nemški drž. jezik pomeni zanje narodno smrt.

Češki narod je na usta svojih legitimiranih zastopnikov jasno in odločno povedal, kaj misli in kaj želi — sedaj je na merodajnih faktorjih, da se odločijo, bodo li vladali po načelih pravice in pravičnosti ali z nasilstvom. Odgovornost pride nanje.

Cesar na Koroškem.

(Izvirni dopis iz Celovca.)

Po dolgih 14 letih je naš ljubljani vladar dne 16. t. m. zopet stopil na koroška tla. Pač ni bilo človeka v celem divnem Korotanu, ki bi mu ob tej priliki ne bilo veselja utripalo srce, ko je iz dna svojega srca mogel pokazati navdušenje in zaupanje, ki ga goji do našega, v težkih skušnjah osivelega cesarja. Že pred jednim tednom je iz tega povoda izšel naš „Mir“ v svečanostni obliki, cesar pa tukajšnjih nemških listov seveda ni nobeden opazil. Že tam se je v polnem navdušenju izražalo veselje vseh koroških Slovencev nad visokim obiskom. Nebroj ljudstva je privrelo iz vseh stranij dežele in tudi iz vseh sosednih kronovin, da pozdravi nenavadnega najvišjega gosta med zidovi celovškega mesta, ki kaže iz tega povoda prav svečanostno lice.

Ob treh popoldan je imel priti z dvornim vlakom presvitli cesar. A že dosti prej so bile vse ulice, po katerih se je imel voziti s svojim spremstvom do deželnega dvorca, natlačeno polne nestrpno čakajočega ljudstva. Ko je točno ob tretji uri naznanil top prihod Njega Veličanstva, takrat je zrl vse v nemirnem pričakovanju proti kolodvoru, od koder je želel vsak čim preje zazreti visokega našega gospoda.

V vsakem gledalcu vzkipele je navdušenje, ko se je bližal težko pričakovani voz z našim osivelim, a še prav čilim in krepkim ljubljanim vladarjem. Navdušeni „Hoch“, a tudi gromeči „Živio“-klici so ga pozdravljali na njegovem potu. Seveda se je tudi pošteno hajlalo ter skrbelo za nemški značaj mesta.

Že zdavnaj poprej je agitiralo Dobernikovo osebno glasilo, imenovano „Freie Stimmen“, za to, da se naj izobesi prav mnogo frankfurtaric, da se bode Njega Veličanstvo popolno prepričalo o pristnem

germanstvu celovškega mesta. In kakor se vidi, ni bil ta poziv zastoj. Slavna mestna hiša ima na najodličnejšem mestu frankfurtarico, in po vseh javnih trgih so skrbeli naši radikalno nemški mestni očetje zato, da vpijoče nemške barve pričajo o nemškem značaju mesta Celovca. Posebno značilna je frankfurtarica na novem trgu, ki je menda najlepša, kar jih hrani naš mestni zastop. A tudi hiše zasebnikov, med njimi v prvi vrsti Lemiševa in Dobernikova, se odlikujejo s tako dekoracijo. Posebno so med onimi, ki so hoteli na ta način skrbeti za nemški značaj, trgovci, katere naj si njih slovenski odjemalci prav dobro zapomnijo.

Zadnji „Mir“ je koroške Slovence pozivljajal, naj našega milega vladarja pozdravljajo povsod z „Živio“- in „Slava“-klici. A to je Dobernikovo tetko „Freie Stimmen“ tako raztogotilo, da je začela na vse načine hujskati, da se taka nesramna izzivanja zadržé v kali. Nò Slovenci se teh groženj nismo vstrašili, in smo na mnogih mestih pozdravljali presvitlega cesarja z navdušenimi „Živio“-klici, ter ni ga bilo nemškega junaka, ki bi nas bil radi tega napadel. In celo naš ljubljani vladar je navdušenim „Živio“-klicalcem odzdravljajal prav prijazno. Tako se želja naših radikalnih Nemcev ni izpolnila, in nemški Celovec je slišal na vseh oglih prav glasne slovenske klice.

Na kolodvoru so cesarja pričakovala najvišja oblastva, koroško plemstvo, deželni zastop in župan celovski. Gg. deželni glavar in župan sta v svojih govorih povdarjala veselje prebivalstva nad visokim obiskom, kulturni razvitek dežele in mesta, in nevpogljivo zvestobo prebivalstva do svojega milega cesarja, ki se je zato milostno zahvalil.

Nebroj ljudstva se je pomikalo po ulicah, potem ko se je cesar odpeljal v deželni dvorec. Vse je bilo pod vtiskom izvanredne sreče, videti in pozdravljati našega dobrotnega očeta. Vse je bilo očarano od njegove prijaznosti, imel je prijazen pozdrav tudi za najskromnejše svoje podanike.

Zvečer ob pol osmih je bila razsvetljava mesta, bakljada požarno-brambovskih in drugih društev ter podoknica različnih pevskih zborov. V svoji prijaznosti se je

LISTEK.

Črni biser.

(Češki spisal Fr. Herites.)

(Dalje.)

„Da“, je rekel, „sama burja, mili deček, odkar sem izgubil črni biser...“

„Aj, to je bilo gotovo lepo!“ sem zaklical vznemirjen z mladeniško domišljijo; „povejte mi to povest!“

Rekel sem to tako priprosto — mogoče je bilo v teh mojih besedah mnogo zvedavosti, toda v njih ni bilo gotovo nič brezobzirnega, nič razžaljivega in — Danilovo oko se je zasvetilo. In moje nepričakovano vedenje je vzbudilo njegovo odkritosrčnost, kakor je prej vzbudila njegova žalost moje sočutje.

„Takrat sem bil približno v tvoji starosti“, je začel pripovedovati, „mogoče nekoliko starejši. In bil sem še večji fantast kakor ti; bil sem domišljav sanjač, brez vsega smisla za praktično življenje. In ali veš, da sem bil tudi že oženjen?“

Tega res nisem vedel in sem se nasmejal; iznenadila me je ta novica in se ni zelo komična zdelala, — nikdar mi ni

prišlo na misel, da bi mogel jaz že imeti ženo.

„Mogoče je bila ona črni biser?“, sem vprašal, ko sem v trenutku pregnal neumestni smeh.

Zašepetal je nekoliko nerazumljivih besed, potem je obmolnil, in bilo je videti, kakor da je popolnoma pozabil na mojo prisotnost. Glasno je zavpil in si zakril obraz z obema rokama: „O mati — mati!“

Tega mi ni bilo mogoče razumeti; zamen sem se trudil misli uvrstiti.

Tudi o materi Danijelovi mi ni bilo mnogo znano. Vedel sem, da je bila zelo krasna in precej ekscentrična gospa; odgojena v samostanu, je bila vedno vražasta in fanatično pobožna. Po sprogovi smrti, ki jo je zadela kmalu po Danijelovem rojstvu, se je popolnoma zatopila v čitanje raznih nabožnih in mističnih knjig, ki so napolnile njene možgane s čudnimi pojmi, ki so provzročili v njih nanagloma prevrat, kažoč se dolgo samo kakor bolehnost, dokler se niso končno premenili za gotovih slučajnih, meni do sedaj neznanih okoliščin — v vidljivo blaznost.

Gospa Braunova je bila že davno omožena in je bila tedaj oddaljena daleč od pozorišča. Ker je bila tudi sama ravno

priklenjena na posteljo, ni mogla prihiteti na dom, in ko se je za nekoliko tednov pripeljala na rodbinsko vilo, je našla ubogo zblaznelo ženo že v zemlji in brata Danijela borečega se s smrtjo, v mrzlici...

In kje je bila takrat Danijelova soproga? — in zakaj se ni nikdo nikdar v rodbini Braunovih zmenil za to ženo, tako da do sedaj nisem niti vedel, da je sploh kdaj živela?...

Na nikak način nisem mogel najti vlakna, s katerega je bil zavozlan ta voz tajnosti. Mogoče je bila tudi smrt uboge matere spojena s črnim biserom! — To je prešinilo mojo glavo kakor blisk; besede v katere sem oblekel misel, sem izgovoril na glas.

Stric me je popadel za prsi in me pritisnil k zemlji. „Prisezi, da tega nikomur ne poveš!“

Tresel sem se sicer pod roko Danijela, a nikakor nisem imel strahu; prizor se mi ni zdel tedaj nikakor grozen — moja ognjena mlada domišljija se je kazala raje v luči — „suholovstva“. „Suholovstvo“ ima za mladino posebno čarobno moč. „Prisegam!“ sem rekel odločno in nekako slavno.

Prišli so mi na misel nekateri prizori iz romanov, katere sem čital, in zdelo se

mi je, da sem njih junak. Danijel me je spustil. Hodil je zopet po lopi sem ter tja seveda razburjen, vendar ne več celó tako vznemirjen kakor v začetku. Končno si je zapalil smodko, zopet sedel in vzel v roko knjigo.

Mislil sem, da je čudni intermezzo končan. Vprašati nisem mogel in hotel, dasi sem močno želel prodreti meglo, ki je odevala Danijelovo preteklost.

Preteklo je skoro pol ure. Hotel sem že oditi vun na vrt, da bi v večernem hladu ohladil svojo razgreto glavo. Med tem časom je nastal že večer; v lopi je bilo precej temno.

Tu je pristopil nepričakovano k meni Danijel in rekel s precej mirnim glasom: „No — da veš vse. Izvedel si že toliko, da bi mogel na podlagi tega krivo soditi o nas — o meni, o moji materi in ženi — in tega nočem.“ — Naenkrat me je tikal, ne da bi mogoče sam to opazil. Stal je tesno poleg mene; potez njegovega obraza nisem mogel razločiti natančno, a zdelo se mi je, da čujem utripanje njegovega srca.

„Živel sem z ženo zadovoljno in srečno“, je rekel za nekaj časa. „Moja mati je živela z nama.“

presvitli cesar večkrat prikazal občinstvu pri oknu, ki ga je nazdravljalo z glasnimi „Heil“-klici, ki jih ni mogel prevpiti „Hoch“ drugih udeležnikov. A tudi slovenskih klicev ni manjkalo, in naš najvišji gospod se je mogel prepričati, da slovenski rod na Koroškem še živi.

V nedeljo zjutraj je presvitli cesar prisostvoval tihi maši v mestni župni cerkvi ter si po opravi oglel stranske oltarje in spomenike v bitkah padlih vojakov koroškega pešpolka.

Po maši vršilo se je predstavljanje različnih dostojanstvenikov, oblastij, društev itd., a popoldan se je odpeljal presvetli cesar po novi, po njem imenovani cesti na Otok, kjer si ogleda starodavno cerkev, in od tam v divno ležeče Poreče, kjer so mu pripravili letovišniki in okolica sijajen sprejem.

Ponedeljek in torek bode posvetil cesar izključno le vojaškim vajam in v sredo, 20. t. m. zjutraj se odpelje v Meran.

Vsi tukajšnji časniki so povodom cesarjevega prihoda navzeli svečanostno lice in vsi pozdravljajo navdušeno najvišjega gosta, le radikalna „Freie Stimmen“ hoče kazati tudi tukaj rane nemškega „Edelvolka“ ter kliče, da se pod njegovimi pozdravi skriva njegova skrajna nezadovoljnost in užaljenost, vsled krivic, ki se jim godé na vsej črti. Ona se osmeli opozarjati na pristno nemško habsburško dinastijo, kateri je dala moč jedino-le prelita kri nemškega naroda. Nô, tudi slovenski rodovi so vsikdar radi žrtvovali svoje sinove za cesarja in domovino, kakor se je tudi on sam kazal vedno dobrega očeta vseh avstrijskih narodov, ne samo Nemcev, ki so bili baš tukaj v Celovcu tako netaktni, da so ravno pred dvorec razobesili kričečo črno-rudeče-zolto zastavo, katero pa je moral magistrat, rad ali nerad, dati odpraviti. Če se zdi Nemcem najvišji smoter, pozdravljati cesarja s frankfurtaricami in „Heil“-klici, svobodno jim; če so s tem ustregli najvišji želji, o tem imajo soditi drugi. Mi koroški Slovenci pa ga pozdravljamo povsod in vsikdar le s svojim prelepim „Živio“ in „Slava“-klicem. S tem mu pokažimo, da navzlic vsemu zatiranju še živimo, in da je nevpogljiva zvestoba naša do njega in do domovine!

V Ljubljani, 18. septembra.

Spravna konferenca.

Krščanski socialisti in klub socialnih demokratov imajo 28. t. m. v parlamentu sejo, da se dogovore glede svojega stališča na spravi konferenci, katero sklicuje dr. pl. Fuchs. Italijanski klub se konference vdeleži ter bode stavil svoje posebne zahteve. Posl. Prade piše v Libercah izhajajoči „Deutsch. Volksztg“, da se opozicionalci vdeleže pač seje izvrševalnega odbora leveice, ne pa spravne konference. Sestanek izvrševalnega odbora leveice ima samo nalogo, da sestavi obliko odgovora na Fuchsovo povabilo. Značilno za razmere na Češkem je poziv, katerega je podpisalo 112 nemških in čeških podjetnikov, industrialcev in trgovcev. Poziv, ki je naslovljen na deželne in državne poslance obeh narodnosti na Češkem, zahteva, naj se odpovedo poslanci narodnemu antagonizmu ter naj se žrtvujejo kolikor možno, da se neha sedanje, narodnemu gospodarskemu napredku Češke sila škodljivo politično stanje. Poziv zahteva vsestransko enakopravnost Čehov in Nemcev.

Preki sod v Srbiji.

Ves kulturni svet pričakuje z napeto pozornostjo vesti o izidu za Srbijo prežalostne in sramotne sodne obravnave proti veleizdajstvu obtoženim radikalcem. Zagovorništvu bode govorilo tri ali štiri dni. Sodba se proglašuje dne. Izvršitev obsodbe pa se izvrši potem tekom 24. ur. Iz Belega grada so se raznesle včeraj vesti o demisiji ministrstva, ki pa bržčas niso istinite. Dunajski listi poročajo, da je pribežalo v Avstrijo, Nemčijo, Francijo zlasti pa v Švico premnogo srbskih radikalcev, ki so začeli najhujši boj proti sedanji srbski vladi. Iz Geneve se razširjajo po Evropi v francoskem jeziku pisane oklici, ki imajo namen pozvati evropske vlasti, naj posredujejo. Begunci nameravajo poslati vsem vladam spomenico, s katero zahtevajo, naj odpravijo vlasti Milana kot povzročitelja sedanjih razmer iz Srbije. Oklici očitajo Milanu, da je kriv vseh konfliktov na srbsko-turški in srbsko-bolgarski mej. Ako bi ti oklici in spomenica ne imeli nobenega uspeha, ho-

čejo izzvati radikalci proti Milanu splošno vstajo.

Iz Albanije

prihajajo zopet vznemirjajoče vesti. V Prizrendu, Prištini, Mitrovici in drugih krajih so morali Turki zapreti svoje bazarje in turški uradniki ne smejo zapustiti svojih stanovanj. V severnih okrajih vilajeta Kosovo si stoje Srbi in Bulgari radi cerkvenih vprašanj sovražno nasproti. Porta je ugodila Srbom v Kumanovi ter jim dovoli svojo cerkev. Radi tega je bolgarska vladarica že protestirala. Makedonski odbori so sedaj navidezno mirni, a na tihem se pripravljajo na nove vstaje.

Politika osvete.

Nemški cesar in vlada poznata, odkar je pokopana predloga rensko dortmundskega prekopa, proti konservativcem le osvete. Najprej sta upokojila celo vrsto državnih uradnikov ali jim dala stroge ukore, sedaj pa javljajo listi, da so črtani nekateri odlični člani konservativne stranke tudi z dvorne pruske liste. Grof Limburg-Stirum, ki je pravi tajni svetnik, je že padel v nemilost. Isto zadene tudi grofa Ballestrema in predsednika pruske zbornice, pl. Köcherja.

Dopisi.

Iz Mokronoga, 16. septembra. Stojče ob prezgodni mogli milo tožimo stvarniku, zakaj da je usoda tako kruta, da našemu toli trpečemu narodu s smrtno koso tako rano, rano pobira moze, katere tako živo potrebuje. Na našem prijaznem pokopališču pod Žalostno goro smo pred kratkim položili k večnemu počitku vzor-moza, katerega se bode naš narod še v poznih časih spominjal kakor svojega vzor-sina. Zatisnil je svoje utrjene oči gospod Stanko Pirnat, c. kr. notar v Mokronogu, po mučni in dolgotrajni boleznini v najlepši dobi svoje starosti. Bil mu je jedva 40 let. Preminulo je živeti izvanredno plemenito srce, katero je tako iskreno ljubilo ubogi svoj narod od svoje rane mladosti pa do svojega zadnjega trenutka. Vest o tej, za naš trpeči rod, za preblago obitelj pokojnikovo, za njegovo sorodstvo in za nas vse njegove prijatelje in rodoljube veliko veliko prerani bridki izgubi tega nenavadno plemenitega moza, zagrnila je vse v globoko žalost. In kako tudi ne! Umril je mož izvanredne prikazni. Bil je po duhu in srcu pravi plemenitaš. Vsak, kdor je tega blagega moza poznal, divil se je njegovim plemenitim lastnostim. In kako je ta plemeniti mož ljubil svoj trpeči narod! Vedno je stal nevstrašno na braniku za slobodo in prosveto naroda svojega. Bil je vzor narodnjak, kremen-značaj, biser-rodoljub. Sosebno mnogo je deloval nepozabni ranjki na polju narodne glasbe, kakor je bilo v „Slovenskem Narodu“ že tudi na kratko omenjeno. Kdo ne pozna njegovih divnih skladb „Ko tičica sem pevala“, „Pomlad in jesen“, „Naša zvezda“, „Oblaku“, „Bog je moj ščit“ itd.? Kako zvonke so njegove harmonizacije divnih narodnih popevk. Kako ljubke, nežne so njegove otroške pesmi. On je živel za naš vzorni narodni zavod „Glasbeno Matico“ ter za njo z glavo i srcem deloval brez prestanka, dokler ga ni mučna bolest ustavila v njegovem delovanju. Lepo se v tem oziru spominja našega preblagega, nepozabnega ranjcega hrvaški list „Obzor“ z besedami: „U noč od 28. na 29. kolovoza umro je u Mokronogu genialni slovenski skladatelj Stanko Pirnat, čije krasne muške in mješovite zborove je naše „Kolo“ na svojim koncertima vazda sjajnim uspehom izvajalo, osobito iztičemo krasni njegov lirski zbor „Izgubljeni cviet“. Žalimo od sveg srca gubitak, što je zasedisio našu posestrimu Sloveniju. Laka mu bila slovenska gruda!“

Da, preblagi ranjci je mnogo, mnogo deloval in žrtvoval za ljubi svoj narod, akoravno mu je bila večkrat nevhvaležnost in nasprotovanje za plačilo! —

Toda, če tukaj rož si trgal malo,
Nebo Ti bode vse plačalo,
Kar storil si in trpel za svoj rod!

Žal, da niso naši ljudje večkrat razumeli in prav spoznali tega izvanrednega moza, te zlate slovenske duše. Upam, da bode tudi koji drugi njegovih prijateljev in znancev podal nam obsirnej opis njegovega življenja in delovanja. Bilo je koncem leta 1896., ko je došla vesela vest, da pride za notarja v Mokronog nepozabni ranjci. Vsi smo se veselili, da dobimo v svojo sredo

za naš trpeči narod tako vnetega in delavnega moza. Toda naše veselje je le prehitro nezprosna smrt spremenila v globoko žalost. Jedva je deloval med nami poltretje leto in že nas je ostavil ter šel po zasluženo plačilo — katero mu svet ni zamogel dati — nad zvezdami. Pretečeno zimo je začel bolehati in da si je imel izvanredno zdravniško pomoč — zdravil ga je znani rodoljub dr. Schmirmaul iz Rajhenburga — in da si je šel pozneje tudi v Karlove vaze zdravja iskat, vender je bilo vse zaman. Po kratkem času, dobrega pol leta, je moral izdihniti. Zadnji dnevi njegovega toli rano prominolega življenja so bili sila tužni, sosebno prizori, ko se je poslavljaj od svoje preblage gospe soproge, od svojih preljubih hčeric in svojih bližnjih sorodnikov. Srce pretresujoč je bil njegov mili „z Bogom“. Obiteljsko življenje nepozabnega ranjcega je bilo kaj nenavadnega. Ta ljubav, koja je vladala v tej plemeniti rodbini. Isto tako vzorna je bila njegova ljubav do bližnjih sorodnikov in prijateljev. Kar in kamor si pogledal, bilo je vse vzorno. In kakršno je bilo življenje tega moza, taka je bila tudi smrt. Voljno je prenašal vse hude bolečine, dokler mu ni angelj smrti zatisnil oči.

Nepozabni ranjci je bil pa tudi vsled svojih plemenitih lastnosti, svojega finega obnašanja, taktnege postopanja in vsled svoje prijaznosti in ljubeznivosti povsod zelo priljubljen. Dokaz temu je bil tudi njegov veličastni pogreb, kakršnega še naš trg ni videl. Iz bližnjih in daljnih krajev so prihiteli prijatelji, znanci in častilci nepozabnega ranjcega izkazat mu zadnjo čast, akoravno je bilo vreme neugodno. Nebroj vencev s pomenljivimi napismi mu je bilo poklonjenih. Deputacije raznih narodnih zavodov in društev, in polno najodličnejše gospode dalo je preblagemu pokojniku zadnje spremstvo. Med žalujočimi videl si poleg tugujoče obitelji in bližnjih sorodnikov tudi vseučiliškega profesorja g. Šiloviča in preparandije direktorja g. Matico iz Zagreba, g. dr. Schöna, c. kr. poštnega tajnika iz Gradca, obitelj Alberta Zesckota iz Ljubljane. Pogreba so se nadalje udeležili predsednik notarske zbornice, več gospodov notarjev, g. baron Berg, vsi uradniki in tržani mokronoški, „Dolenjsko pevsko društvo“, „Dolenjski Sokol“, požarna bramba itd. Da, celo nebo je svojemu ljubljencu izkazalo svojo ljubav — kajti dopoldne je bilo oblačno in deževno, popoldne se je pa zjasnilo in ljubko solnce je prijazno obsevalo nedogledni dolgi sprevod, kateri se je pomikal proti mirodvoru. Res nedogledna je bila vrsta spremljevalcev nepozabnega ranjcega na zadnji poti — na poti k večnemu počitku. „Dolenjsko pevsko društvo“, pomnoženo z našimi domačimi pevci, je zapelo pred hišo „Blagor mu“ in v cerkvi „Nad zvezdami“ toli ginljivo, da jo bilo vse v solzah. Pred krsto se je pomikal voz, na kojem je bilo nebroj vencev, za krsto pa so sledili ljubitelji in čestilci te nepozabne, zlate slovenske duše. In ko so rakev položili v prerani grob — ko je svečenik odmolil zadnji „Očenaš“ in ko so pevci zapeli „Jamica tiha, kotiček miru“ — čulo se je ihtenje — jok in nepopisna žalost obvaldala je srca vseh spremljevalcev. Žal, da ni bilo nagrobnega govora. Toda pregloboka žalost je to preprečila. Veličasten sprevod in nebroj dokazov in izrazov globekega sožalja in milega sočutja pa naj bode uteha preblagi obitelji in sorodnikom nepozabnega ranjcega. Teško, težko in v dna srca užaloščeni smo se ločili od jamice, kamor smo položili veliko prerano umrlega — našega nepozabne preljubega prijatelja — tega vzor narodnjaka — kremen-značaja in biser rodoljuba — ravno ko se je tudi ljubko večerno solnce poslavljalo od njega s svojimi zadnjimi žarki. Ti zлата duša slovenska, pa počivaj mirno do veselega snidenja — „vsaj križ nam sveti govori, da vidmo se nad zvezdam!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. septembra.

— **Osebnosti.** Deželnosodni svetnik v Ljubljani g. Karol vitez Strahl je šel v pokoj in dobil tem povodom naslov višjesodnega svetnika. — Učitelj pri Devici Mariji v Polju g. Teodor Čampa je imenovan podučiteljem na državni deški ljudski šoli v Polju.

— **Občinski svet** imel bo jutri, v torek, dne 19. septembra 1899 ob petih

popoldne v mestni dvorani izredno sejo. Dnevni red: Naznanila predsedstva. Čitanje in odobrenje zapisnikov zadnjih sej, poročila o imenovanji drugega razsodnika v zadevi ljubljanske plinove družbe proti mestni občini; o imenovanji jednega člana v deželno obrtno komisijo, o prizivu Josipine Selanove proti odloku zaradi naprave proračuna za stavbna dela pri njenej hiši Starem trgu št. 28; o pritožbah Gustava del Cotta in drugih zaradi povračila stroškov za napravo hodnikov ob desnej strani Poljske ceste; o ponudbi Ivana Globotschnigga v zadevi odkupa nekega posestnega zemljišča ob Resljevi cesti; o ponudbi Antona Reisnerja v zadevi zamenjave njegove hiše v Slomškovih ulicah z mestno hišo ob Resljevi cesti; o prošnjih predstojništvu uršulinskega samostana za povračilo stroškov za poprave v poslopji vnanje ljudske in meščanske šole; o nasvetu mestnega magistrata o zadevi nakupa pisalnega stroja; o prošnjih „društva avstrijskih narodov“ za prispevek v društvene namene; o županovem dopisu, da bi se uvrstil Vodmat v notranji stavbeni okraj; o zadevi Ivan Godčeve stavbe in pekovski obrti; o ponudbah za gradnjo poslopja prof. Štubenbergične ustanove v Gradišči; o napravi dveh kapnic poleg mestne šole na Barji; o prizivu Ivana Globotschnigga zaradi naprave ograje ob tovarni v Metelkovi ulicah št. 3; o projektovanih popravah v poslopji mestne Švicarije; o prizivu Jerneja in Marije Erzinove v zadevi stavbe pri njihovi hiši na Karolinski zemlji št. 17; o delovanji ljubljanskega gasilnega društva v prvi polovici tekočega leta; o predlogu ljubljanskega gasilnega društva, da se izroče policijskim stražnicam trombe, ki imajo gasilce klicati pri požarih; o prošnjih mestnega detektiva Frana Ljubiča, da se mu dovoli ekvivalent za obleko; o volitvi četvero članov v dvojce zdravstvenih komisij; o računih za zdravila mestnim ubogim za leto 1898; o regulaciji mestne klavnice; o prošnjah treh hišnih posestnikov v zadevi odplačila prejetega posojila; o popolnitvi drugega učnega mesta na mestni višji dekliški šoli.

— „**Slovenec**“ je radi grozne katastrofe, ki ga je zadela pred porotnim sodiščem, ves iz sebe same je. Pravi, da se je „v obče vse prej pričakovalo, nego obsodba“ — cesar pač sam ne verjame — in dostavlja: „Porotniki, ki so našega urednika spoznali krivim so bili“, ter navaja potem imena teh porotnikov. Namen je popolnoma očiten, tako da ga vsak lahko otipa. Uspeh tega poziva na meščevanje pa ne bo drug, kakor da se utrdi splošno zaničevanje za list, ki niti svetosti protiške prisege ne priznava.

— „**Hrvatsko pravo**“ je priobčilo v zadnji številki jako ostro notico, v kateri je po zasluženju ožigosalo počenjanje naših klerikalcev in omenjajoče obravnave proti „Slovencu“ v zadevi vipavskega župana in ljubljanskega obč. sveta reklo: „Prigodom te porotne razprave u Ljubljani još se bolje odkrila golotinja „Slovenčevih“ vodjah. Oni se pobojali ljubljanske porote, jer je tamošnje gradjanstvo povse proti slovenskim obzorašem in domovinašem, baš kao i zagrebačko, upravo radi nedostojnog načina njihove političke borbe, pa je zato dr. Šušteršič zamolio delegaciju, kojeg drugog a ne ljubljanskog sud, nadajući se, da druga porota ne će lažce žigosati. Pa što mislite, kako je taj veliki Slovenac dr. Šušteršič zamolio delegaciju drugog suda? Službo uljudnim podneskom a n n j e m a č k o m j e z i k u ? ! N i j e l i t o s r a m o t a ? ! Z a d a s e u l a s k a v i š i m k r u g o v o m , d a m u b a š m o l b u u s l i š a j u i d r u g i s u d a , d e l e g i r a j u , o n s e s l u ž i š v a b š t i n o m . O n v o d j a k a t o l i č k e n a r o d n e s l o v e n s k e s t r a n k e ! ? S l u ž i s e š v a b š t i n o m , k a d s e u s v i h h r v a t s k i h i s l o v e n s k i h k r a j e v i h A u s t r i j e n a r o d n i m u Ź e v i b o r e z a v l a s t i m o č n a r o d n o g j e z i k a , k o j i i m a b i t i s l u Ź b e n j e d n a k o u o b č i n s k o m u r e d u , k a o i k o d n a j v i š e s u d b e n e i n s t a n c i j e . E v o t a k v i s u t i s a v e z n i c i n a š i h o b z o r a š a h i d o m o v i n a š a h ! “

— **Resnicoljubni „Slovenec“** je priobčil o XI. skupščini „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ par suhih vrst, pa še te tam nekje v zadnjem kotu in samo zato, da je zabavljaj proti predsedniku „Zaveze“ g. Jelenču, in da je govoril nerresnico. — Kadar zboruje kako nepotrebno in kvarno konzumno društvo, posveti „Slovenec“ temu zborovanju par člankov,

ko pa zboruje „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“, v kateri je združenih okoli 2000 slovenskih in istrsko-hrvaških učiteljev in učiteljic, priobči „Slovenec“ o takem zborovanju mršavo in vodeno poročilo, ki vrhu tega diši prav občutno — po laži. „Slovenec“ ni imel pri XI. skupščini „Zaveze“ svojega poročevalca — le tam v zadnjem kotu dvorane je stal urednik „Primorskega Lista“, Drmastja, in ono „Slovenčev“ poročilo je rodilo njegovo klerikalno skrhanu pero. Začetek in konec tega duhovitega poročila zabavlja in grozi slovenskemu učiteljstvu in mu pridiguje s prav proroškim glasom, da bo njega „liberalstvo“ kmalu pokosila smrtna kosa! Pa se silno moti oča Drmastja! Čim bolj zabavlja „Slovenec“, čim bolj ga v tem podpira in celo prekoša „Slovenski List“, tem bolj bo slovensko učiteljstvo zastopalo svoje svobodne misli — in uspeh klerikalnega časopisja bo baš obraten. Slabo znamenje bi bilo za delovanje in stremljenje slovenskega učiteljstva, če bi ga hvalilo naše klerikalno časopisje. Čim bolj ga graja in preklinja, tem bolj smo prepričani, da je dobro in plemenito. Kadar pa začne pisati „Slovenec“ neresnico, se mu moramo vendar postaviti prav odločno po robu, da mu pristrižemo strupeni jeziček. V poročilu o XI. skupščini „Zaveze“ namreč pravi, da so se izvolitvi dr. Tavčarja in župana Hribarja častnima članoma „Zaveze“ upirali goriški učitelji, kar je gola laž! Upravni odbor je sprejel predlog nekega odbornika, da se naj predlaga delegaciji v imenovanje častnima članoma ta dva gospoda, enoglasno, takisto ju je imenovala delegacija častnima članoma „Zaveze“ enoglasno in z navdušenim odobravanjem, a glavni zbor je vzel to imenovanje na znanje tudi enoglasno in navdušeno! — To je resnica, ki jo potrdi lahko vsak, kdor je bil prisoten pri zborovanju „Zaveze“, in kdor trdi nasprotno, govori laž!

— **Nepoboljšljivi klerikalci.** Vse se dobi pri naših klerikalcih, samo denar jim ne gre izpod palca. Tako ga drže, kakor največji materialist, ki ne verjame na življenje onkraj groba. Celo dolgovi ne plačajo radi, in navadno se kesa vsak, kdor ima ž njimi kake kupčije. „Mica Kovačeva — piva nič pvačava“. Tudi kat. vinogradniško društvo, ki pa ne kupuje vina od vinogradnikov ampak od vinotržčev, se drži tega principa. Napravilo je pri Bobenčku pač gostilno, katere nihče ne obiskuje, ali liferantje kar ne morejo priti do svojega denarja. Še stolov ne plača ta Mica Kovačeva, da, niti peska ne plača, s katerim je posulo svoj prostor. Društvo, ki mora pri svoji ustanovitvi celo pesek na upanje vzeti, to ima res krasno prihodnost pred sabo.

— **Slovensko gledališče** otvori se v četrtek, 21. t. m. z „Vaškimi podobarjem“, narodno igro s petjem v 5. dejanjih, ki sta jo spisala Ganghofer in Neuert, in jo je preložil prof. Funtek. V tej igri, ki se prvič vpizori na slovenskem odru nastopi vse igralsko osobje in sodeluje v njej tudi zbor.

— **Lože za gledališko sezono 1899/1900** oddajala bo intendantca sama. Vsi oni, ki si nameravajo najeti ložo, a je do sedaj še nimajo, naj izvolijo to naznani gledališki intendantci najkasneje do torka 19. t. m. zvečer; naznanila sprejemajo se tudi v Češarkovi trafiki v Šelenburgovih ulicah. — Pogoji za abonement na sedeže ostali so tako ugodni, kakor v prejšnji sezoni; zaradi bogatega raznovrstnega repertoarja, ki se za bodočo sezono obeta, se tak abonement zelo priporoča.

— **Volitev v pridobninsko komisijo.** Predsedstvo trgovske in obrtne zbornice naznanja, da se je shoda pridobninskih zavezanecv 4. razreda v priredbenem okraju mesto Ljubljana udeležilo nekoliko zavezanecv, katerih večina priporoča v izvolitev za komisijiska uda: g. Franciška Barago, sobnega slikarja v Ljubljani (Gradišče št. 8) in gosp. Ignacija Čamernika, kamnoseka v Ljubljani (Komenskega ulice št. 28), in za namestnika: gosp. Engelberta Franchettija, frizerja v Ljubljani (Jurčičev trg št. 3) in g. Franciška Zabukovca, branjevca, gostilničarja in posestnika v Ljubljani (Cesta na Loko).

— **Proslava stoletnega [rojstnega dne] Blaža Potočnika,** pesnika, skladatelja,

se je vršila v Št. Vidu nad Ljubljano v soboto zvečer in včeraj ves dan po naznanjenem vspredu. Pridržujoči si natančnejši popis te slavnosti za jutrišnjo številko, omenjamo danes le, da se je slavnost v zlic skrajno slabemu vremenu obnesla prav dobro. Vdeležba narodnih društev je bila razmeroma jako velika in tudi narodnega občinstva iz Ljubljane se je pripeljalo dopoldne in popoldne prav mnogo. Ljudska veselica, ki bi se bila sicer vršila na Vojtovem travniku, se je morala radi dežja prestaviti v „Društveni dom“, kjer se je na najsplošnejše zadovoljstvo izvršila tudi „Beseda“ z bogatim svojim programom. Narodni čitalnici, oziroma slavnostnemu odboru, osobito pa pokroviteljci, gospe Josipini Belčevi in predsedniku, g. Jos. Arharju gre največje priznanje za njiju požrtvovalnost in domoljubno delavnost. Vsa slavnost je imela pristno naroden značaj, ter nas je obila vdeležba preprostega ljudstva prav posebno veselila.

— **Tržaški okoličani in njihov škofjski ordinariat.** Na zadnjem shodu političnega društva „Edinost“ v Barkovljah pri Trstu se je obširneje razpravljalo o predlogu g. Martelanca, naj stori društvo primerne korake, da dobe Barkovljani čim prej župnika, ki bo kos svoji nalogi. Razprava je pokazala, na kake korake so pripravljani Barkovljani, ako škofjski ordinariat ne ugodí njihovi želji. Izdala se je parola „ali“ — „ali“ in občinstvo je odločno klicalo: „V pravoslavje“!

— **Istrski deželni zbor.** „Piccolo“ poroča, da je grof Thun nekemu laškemu poslancu rekel, da predloži vlada v prihodnjem zasedanju istrskega dež. zbora — ki se bo zopet vršil v Kopru — zakonski načrt glede določitve Pulja za sedež dež. zbora.

— **Pazinski gimnaziji.** V prvi razred nove hrvatske gimnazije v Pazinu se je vpisalo nad sto učencev. Iz tega se lahko posname, kako resnično potreben je bil ta zavod. Kakor znano, je dež. odbor istrski ustanovil tej gimnaziji konkurenčni zavod, laško realno gimnazijo. Deželni odbor je uradoma na vso moč agitoval za ta svoj nepotrební zavod. Celo čisto hrvatske občine je priganjal, naj vplivajo na stariše, da pošljejo svoje sinove v laški zavod in vendar je spravil le z največjo težavo 93 dijakov skupaj.

— **Slovensko trgovsko pevsko društvo** javlja tem potom vsem p. n. gosp. pevcem, da so redne pevske vaje vsaki torek in četrtek točno ob 1/2 9. uri zvečer v društveni dvorani v „Narodnem domu“. Ker je bilo pri zadnji odborovi seji sklenjeno, da pevski zbor v kratkem nastopi, prosi, da že ta torek 19. t. m. ob polu 9. uri zvečer vsi pridejo, pa se obenem pri skušnji več dogovori.

— **Nezgodna na Rečici ob Savinji.** Piše se nam: V št. 208. z dne 12. septembra 1899. ste naslikali veselje, ki se je vladalo o priliki zborovanja novoustanovljenega konsumnega društva. Načelnik č. g. Mih. Zorko je svoj načrt najboljšje izgotovil v nadi, da mu bo de tukaj dosti let razkošno bivati. Pa, človeška sreča je opteča. Za veseljem mora žalost priti. Gospoda kapelana ni več med nami! Črez tri dni pride v vrečici tukajšnje c. kr. pošte „svilena vrvice“ iz Maribora, pomenujoča takojšnjo premostitev našega voditelja iz prijazne rečiške doline v bolj hribovito župnijo sv. Ruprehta nad Laškim trgovom. Slovo se je dolgo odlagalo, a tek ure našega zvonika ostal je neizprosen. Pri slovesu v cerkvi zadnje nedelje slišalo se je ihtenje vsled teatraličnega nastopa g. kaplana, ki je bodril vernike k pohujanju proti višjim oblastvcem rekoč: „Knezoškof so me predstavili zato, ker Vas ljubim, ker za Vas govim in tudi življenje dam“. Edino tolažilno za nas je osobno zagotovilo, da bo gospod načelnik vsakih 14 dni nazaj hodil a v kratkih mesecih se mu mora zasluženi pokoj dovoliti, da potem laglje prevzame prejšnjo službo konsumne prodajalnice. Začasno načelníštvo prevzame bivši sedlar gospod Valent. Deleja Preselivšemu hribo-lazcu pa kličemo: Srečno pot! Brez zamere, želimo pa, da Vašim doževnim sovražnikom zmot ne štejete v zlo. Spominjajte se večkrat izreka sv. pima: „..... ker ne vejo kaj delajo“ — Žaljuči ostali.

— **Govori se!** S Koroškega se nam piše: V vojaških krogih se govori, da je bil neki topničarski stotnik pri vajah z

revolverjem zavratno ustreljen. Če je kaj resnice na tej govorici, ni možno izvedeti, ker so pasamezni oddelki predaleč drug od drugega.

— **Požar in vojaške vaje na Koroškem.** Pišejo nam: V petek ponoči se je pripetila v Smerčah pri Rožeku velika nesreča. Tja je bil dospel 47. pešpolk. Ob 11. ponoči je padla nekemu vojaku godbeniku. ko je nesel slamo v skedenj, iz rok svetilka in kakor bi trenil je bil ves skedenj v plamenu. Vzlic napornemu gasenju vojaštva je upepelil požar 20 poslopij, cerkev in skoraj vse godbene instrumente, ki so bili spravljeni v skednju, več tornister in pušk.

— **Oproščen.** V Trstu živeči publicist Ivan Senizza je l. 1895. priobčil v beneškem listu „Adriatico“ članek o tržaških demonstracijah dne 19. septembra 1895. v katerem je našlo drž. pravdníštvo hudo delstvo veleizdaje. Obravnava proti Senizzi se je vršila pred porotnim sodiščem v Inomostu. Senizza je bil oproščen in takoj izpuščen iz preiskovalnega zapore.

— **Aretovanje pred deželno bolnico.** V noči od sobote na nedeljo so prišli zidarji, Peter Štrukelj, Jožef Volk in Miha Stekar po cesti za Leoninomom na Zaloško cesto pred deželno bolnico. Ker so glasno vpili in kričali, jih je opominjal policijski stražnik Miha Korenjek, naj hodijo mirno. Razgrajči so se za ta opomin malo zmenili in so naprej kričali. Mej tem je prišel še policijski stražnik Jernej Kranjc na Zaloško cesto, in sedaj sta oba stražnika napovedala razgrajčnem aretovanje. V začetku so se ti vdali in šli s sražnikoma. Pred mitnico na sv. Petra cesti pa se je Miha Sitar obrnil in z vsklikom „tovariši pomagajte“ vdaril stražnika Korenjaka s pestjo po nosu, in ko je še hotel vdarec ponoviti, potegnil je stražnik sabljo, katero pa je Stekar prijel z obema rokama in jo je skušal izviti stražniku iz rok in jo zlomiti. Ob jednom, ko je Stekar napadel stražnika Korenjaka, je zgrabil Peter Štrukelj stražnika Kranjca za vrat in ga pritisnil k zidu. Stekar to opazivši je spustil Korenjakovo sabljo in se je tudi lotil Kranjca, kateri je bil v veliki nevarnosti. Nato je stražnik Korenjak zamahnil s sabljo in vdaril Stekarja po roki. Potem je nastal mir in stražnika sta odpeljala navedence na stražnico in v zapor. V zaporu je začel Peter Štrukelj tožiti proti svojima tovarišema, da čuti bolečine v trebuhu. Na prigovarjanje tovarišev se je slekel in zapazil, da ima preboden trebuh. On sam ni vedel in ne ve povedati kako je dobil rano. Stražnik Korenjak, ki je jedini potegnil sabljo, pravi, da je udaril le Stekarja, in da ni nikogar sunil. Tudi Jožef Volk pravi, da je videl udariti s sabljo, ne pa tudi suniti. Le ta meni, da se je Štrukelj nabodel takrat, ko sta se Korenjak in Stekar ruvala za sabljo. V bolnici, kamor je bil Peter Štrukelj prepeljan, pa se je dejalo, da je še dvomno, če je rana prizadejana s sabljo. To je sedaj že tretji slučaj, ko so bili mestni policijski stražniki pred deželno bolnico od ponočnih razgrajčev tako napadeni, da so morali rabiti orožje.

— **Iz ljubosumnosti.** V Rodohi nastavljeni delavec Fr. Cukale je imel dlje časa znanstvo z Marijo Črne iz Kota v črnomaljskem okraju. Ker si je dekle zbralo drugega ljubimca, jo je Cukale napadel z nožem in njo, kakor tudi njeno mater, precej močno poškodoval.

— **Potres.** Davi ob 6. uri 15 minut primeril se je v Ljubljani precej močan potres, kateri pa ni povzročil ne škode ne strahu.

* **Maurus Jokai ženin.** Slavni ogrski romanopisec, 75letni Maurus Jokai se je oženil z 18letno igralko Belo Nagy.

* **Žid morilec obsojen na vislice.** Pred sodiščem v Kutni gori se je vršila minoli teden sila razburljiva obravnava proti židu Leopoldu Hilsnerju, ki je bil obtožen, da je umoril 19letno dekle Ano Hruzovo. Morilec je ves čas tajil. Umorjenko so našli v nekem gozdu. Truplo njeno je bilo brez krvi in tudi okoli trupla ni bilo skoraj prav nič krvi. Ano Hruzovo je morilec v družbi dveh možkih najprej zadavil in pobil, potem pa ji prerezal grlo. Kri so porabili morilci menda za židovske ritualne namene. Porotniki so spoznali Hilsnerja krivim, in sodišče ga je obsodilo na vislice.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 18. septembra. Slovenski državni poslanci so sklicani na petek v Ljubljano, da se domenijo glede spravnih konferenc.

Dunaj 18. septembra. Ministrski predsednik grof Thun se je danes za več dni odpeljal v Meran, kamor pride cesar jutri.

Dunaj 18. septembra. „N. Wr. Tagblatt“ se poroča iz Celovca, da je cesar pri sprejemu poslancev rekel Ghonu, ko je ta dejal, da pripada opoziciji: no, enkrat pridemo že skupaj.

Dunaj 18. septembra. Nemško-liberalno veleposestvo je sklicano za petek na sejo, na kateri se odloči glede vdeležbe pri spravnih konferenci. Dočim je nemška napredna stranka za vdeležbo, nasprotujejo jej prav veleposestniki. Provročil je to grof Stürgkh, ki hoče na vsak način minister postati.

Dunaj 18. septembra. Danes izdani „Armeeverordnungsblatt“ javlja, da je vojni ataše v Parizu, polkovnik Ferdinand Schneider odstavljen od tega mesta. To je v zvezi z Dreyfusovo zadevo. Kakor znano, je Schneider eksistenco necega pisma najprej sploh tajil potem pa priznal eksistenco, a trdil, da ima drug datum.

Brno 18. septembra. Lecher je imel tu shod volilcev, na katerem je trdil, da so spravne konference le past. Vlada hoče z njimi dokazati nespravljivost nemških strank in tako doseči odločitev v njenem smislu.

Dunaj 18. septembra. Davi so prišli v uredništvo „Extrapost“ zastopnik državnega pravdníštva in dva odvetnika in so konfiskovali zadnje in današnje še ne izdano številko tega lista in sicer radi napadov na neko delniško pivovarno.

Škofja Loka 18. septembra. Danes zjutraj ob 6. uri 25 minut bil je tu močan, približno 6 sekund trajajoč potres. Na več hišah so se pokazale razpoke in opeka je padala raz strehe.

London 18. septembra. Transvaljska vlada je odklonila zadnje zahteve angleške vlade in sicer tako kategorično, da je po sodbi listov nemogoče vsako nadalnje pogajanje in mora priti do odločitve z orožjem.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Zemljišče vlož. št. 354 in 567, kat. obč. Rudnik in 390, k. o. Studenec, cenjeno 105 gld. 36 kr., 218 gld. 46 kr. in 74 gld. 28 kr., dne 19. septembra v Ljubljani.

Zemljišče vlož. št. 58, 134 in 136, kat. obč. Šmarje, cenjeno 2303 gld., dne 20. septembra v Ijir. Bistrici.

Posestvo vlož. št. 13, kat. obč. Vinivrh, cenjeno 1772 gld., dne 20. septembra v Črnomlju.

Umrlí so v Ljubljani:

Dne 14. septembra: Erwin Schneider, trgovčev sin, 1 leto, Dunajska cesta št. 13, vnetje možganske mreže. — Ivan Osamič, delavčev sin, 1 in pol leta, Dolenjska cesta št. 14, kron. črevesni in želodčni katar.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vet ovi	Nebo	Padavina v 24 urah
16.	9. zvečer	729.4	14.3	sl. jug	dež	
17.	7. zjutraj	726.8	13.5	sl. vsvzh.	dež	
	2. popol.	729.0	13.2	sl. ssszh.	dež	33.3 mm
"	9. zvečer	731.5	11.8	sl. sever	oblačno	
18.	7. zjutraj	732.8	11.9	sl. sever	oblačno	
"	2. popol.	732.4	16.9	sl. svzhod del. oblač.		16.3 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 14.1° in 12.8°, normale: 14.8° in 14.6°.

Dunajska borza

dne 18. septembra 1899.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	"	90	"
Avstrijska zlata renta	117	"	90	"
Avstrijska kronska renta 4%	100	"	25	"
Ogerska zlata renta 4%	117	"	40	"
Ogerska kronska renta 4%	95	"	30	"
Avstro-ogerske bančne delnice	837	"	—	"
Kreditne delnice	371	"	10	"
London vista	120	"	60	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	95	"
20 mark	11	"	79	"
20 frankov	9	"	56 1/2	"
Italijanski bankovci	44	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	69	"

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Dr. Josip Unterlokauer, c. kr. vladni svetovalec v Sarajevu, javlja v lastnem imenu in v imenu ostalih sorodnikov žalostno vest o smrti svoje drage bratrance, gospice

Marije Lukanič zasebnice

ki je v soboto, dne 16. t. m., ob 1. uri popoldne, po kratki bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, v 59. letu svoje dobe mirno zaspala.

Truplo drage pokojnice se boče dne 18. t. m. ob polu 6. uri popoldne v hiši žalosti, Mestni trg št. 24, svečano blagoslovilo in potem na pokopališču pri sv. Krištofu položilo k zadnjemu počitku.

Svete zadušne maše brale se bodo v raznih cerkvah. (1717)

V Ljubljani, 17. septembra 1899.

Zahvala.

Vsem dragim prijateljem in znanec, ki so izrazili ob smrti moje preljubeznive, nepozabne soproge, gospé

Ane Teran, obdovljena Čadež zasebnice

svoje sočutje na tako ljubezniv način, kakor tudi tistim, ki so se udeležili sprejema drage rajnice na pokopališču, ter darovateljem lepih vencev zahvaljujem se najsrčneje in najtopleje.

V Ljubljani, 17. septembra 1899.

Anton Teran

(1713) v imenu vseh sorodnikov.

Guberjev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah

HENRIK MATTONI, Dunaj.

Želi se kupiti (1682-3)

preigran pianino

za zmerno ceno.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Popotnik kakor tudi blagajnik

(1714-1)

z malo kavcijo, zmožen slovenskega jezika, se sprejme za slovenske kraje.

Ponudbe: Singer Comp., Nähmaschinen A. Ges., Graz, Sporgasse 16.

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo

gumijastih čevljev in čevljev za telovadbo po najnižji ceni. 1710-1

G. Piccoli

dvorni založnik

Nj svetosti papeža

Leona XIII.

lekarnar „pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v b (582-9)

železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani zmirom potrdili navedeno množino železa, so najbolje spričevalo ter dajejo največje poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne in vsled bolezni oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena poliliterski steklenici 1 gl.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštnino plačajo p. n. naročniki.

Štirje, 3 meseca stari

medvedkasti psi

temnorjave barve se prodajo v Cekl-novem gradu (Leopoldsdruhe). (1716)

Pri bratovski skladnici v Zagorju ob Savi

razpisuje se služba

rudniškega zdravnika.

Nastop 1. prosinca 1900.

Prosilec mora imeti akademijsko do-stojanstvo, saj dveletno prakso v kaki bol-nišnici, mora biti doktor vsega zdravilstva in popolnoma zmožen slovenskega in nem-škega jezika.

Tisti naj razen zahteve plače tudi naznanijo, hočejo li hišno apoteko na svoje stroške vzdržati ali naj tisto bratovska skladnica preskrbi.

Pravico do zdravljenja ima približno 700 članov bratovske skladnice in okoli 1200 rodbinskih svojcev (žen in otrok). Nadaljna pojasnila daje predstojništvo bratovske skladnice, na katero naj se tudi pošiljajo ponudbe s prilogami

do 28. t. m. (1710-1)

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9.

Največja zaloga

sgotooljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

konfekcije za dame.

Solidno blago po (1679-4)

čudovito nizkih cenah.

Geniki se razpošiljajo zastoj in poštnine prosto.

V angleško zalogo oblek

LJUBLJANA, vogel Sv. Petra ceste, Resljeva cesta št. 3 so došle ravnokar v največjem izboru obleke za gospode, dečke in otroke za jesensko in zimsko sezono, kakor tudi zadnje novosti v konfekciji za dame vse po ču-dovito nizkih tovarniških cenah.

Nihče se ne sili, kupiti kaj.

Prosim p. n. častito občinstvo, da si pogleda najlepše in najboljše blago.

Naročila po meri se izvrše najboljše, najfinejše in najlepše na Dunaju.

Z velespoštovanjem

(1711-1)

Oroslav Bernatovič.

Prístni

domači izdelek naravne slivovke

lastnikov

Hijacintjevo in Pretkovec

v Krapini (Hrvatsko).

Zastopana po

(1669-2)

Dragotinu Venturini v Ljubljani, Tržaška cesta št. 27.

Knjigarna

KLEINMAYR & BAMBERG

v Ljubljani, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovjših izdajah, broširana in v močnem vezu po najnižjih cenah. (1672-4)

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastoj.

Zlčne knjige

za vse šole

kakor tudi

vse druge šolske potrebščine

priporoča

L. Schmentner

(1685-3)

knjigotržec, Dvorski trg št. 3.